

Կապիտալ
ասեթ
մեներջմենթ

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդի
Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

Մարտ 2022թ.
Երևան

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Բովանդակություն

- 3 Անկախ աուդիտորի եզրակացություն
 - 5 Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
 - 6 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
 - 7 Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
 - 8 Փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվների մասին հաշվետվություն
 - 9 Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ
 - 10 Ֆինանսական հաշվետվություններին մաս կազմող ծանոթագրություններ
-

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹՅՈՋԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴԻ ՄԱՆԱԿԻԳՆԵՐԻՆ՝

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹՅՈՋԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴԻ (այսուհետ՝ «Ֆոնդ») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2021թ., նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, փայտտերերին վերագրելի գուտ ակտիվների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները՝ ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ֆոնդի ֆինանսական վիճակը՝ 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներին) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է սույն հաշվետվության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» պարբերությունում:

Մենք անկախ ենք Ֆոնդից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԻ կանոնագիրք), և պահպանել ենք ՀՄԷՄԻ կանոններով նախատեսված էթիկայի այլ պահանջները: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքը հիմնավորելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ֆոնդի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ֆոնդը լուծարելու կամ Ֆոնդի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ ունի այդպես չլարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն

առկա է: Խարդախության կամ սխալի արդյունքում առաջացող խեղաթյուրումները համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք՝ առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք սխալի կամ խարդախության հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար են և համապատասխան՝ մեր կարծիքը հիմնավորելու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ֆոնդի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն ղեկավարի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ֆոնդի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա ղեկավարը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ֆոնդին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեկավարի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց՝ ի թիվս այլ հարցերի տեղեկացնում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

31 մարտի, 2022թ.

«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ

Գնել Խաչատրյան, FCCA
Աուդիտի ղեկավար

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

**Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ**

	Ծան	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	5	11,176	10,341
Շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/ (կորուստ), զուտ		<u>(10,010)</u>	<u>484</u>
Ընդամենը գործառնական եկամուտ		1,166	10,825
Ներդրումային կառավարման վճարներ	6	(3,034)	(2,828)
Պահառուական վճարներ		(228)	(212)
Կոմիսիոն ծախս		<u>(21)</u>	<u>(21)</u>
Ընդամենը գործառնական ծախսեր		(3,283)	(3,061)
Տարվա շահույթ/ (վնաս)		(2,117)	7,764
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(2,117)	7,764
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների աճ/ (նվազում)		(2,117)	7,764

Ֆինանսական հաշվետվությունները (էջ 5-24) հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2022թ. մարտի 31-ին, ստորագրությամբ՝

Ալիկ Առաքելյան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գայանե Վարդանյան
Գլխավոր հաշվապահ
«Էյ Էն Աուդիտ» ՓԲԸ լիազոր ներկայացուցիչ

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծան.	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		4,318	3,001
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	7	147,563	144,646
Ընդամենը ակտիվներ		151,881	147,647
Պարտավորություններ			
Կրեդիտորական պարտք		1,012	403
Ընդամենը պարտավորություններ		1,012	403
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ	8	150,869	147,244
Ընդամենը փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ և պարտավորություններ		151,881	147,647

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված տոկոսներ	11,052	10,060
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող չափվող ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	(64,988)	(70,135)
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքեր	51,965	46,671
Վճարված գործառնական ծախսեր	(6,757)	(6,430)
Գործառնական գործունեությունից տրված զուտ դրամական հոսքեր	(8,728)	(19,834)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Փայերի թողարկումից ստացված միջոցներ	23,602	23,826
Փայերի մարման գծով վճարված միջոցներ	(13,836)	(11,287)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական հոսքեր	9,766	12,539
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/ (նվազում)	1,038	(7,295)
Դրամական միջոցների մնացորդներ տարվա սկզբում	3,001	10,433
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	279	(137)
Դրամական միջոցների մնացորդներ տարվա վերջում	4,318	3,001

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների մասին հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	Ծան.	Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ հազ. դրամ
Մնացորդը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		147,244
Փայերի թողարկում և մարումներ		
Փայերի թողարկում	8	23,602
Փայերի մարում	8	(17,860)
Փայերի գործարքից զուտ աճ		5,742
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների աճ/(նվազում) տարվա ընթացքում		(2,117)
Մնացորդը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8	150,869
	Ծան.	Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ հազ. դրամ
Մնացորդը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		130,406
Փայերի թողարկում և մարումներ		
Փայերի թողարկում	8	23,826
Փայերի մարում	8	(14,752)
Փայերի գործարքից զուտ աճ		9,074
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների աճ տարվա ընթացքում		7,764
Մնացորդը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8	147,244

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

Բովանդակություն

1.	Ֆոնդի վերաբերյալ.....	10
2.	Պատրաստման հիմունքներ	13
3.	Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ	13
4.	Ֆինանսական գործիքներ - ռիսկերի կառավարում	14
5.	Տոկոսային եկամուտ	18
6.	Ներդրումային կառավարման վճարներ.....	18
7.	Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ.....	18
8.	Փայտերերին վերագրելի գուտ ակտիվներ	18
9.	Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր	19
10.	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն.....	19
	Հավելված Ա. Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ	24

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

1. Ֆոնդի վերաբերյալ

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդը (այսուհետև՝ ԿԱՄավոր 2 կամ Ֆոնդ) բաց պայմանագրային ներդրումային ֆոնդ է: Ֆոնդը հիմնադրվել է 2013թ. ապրիլի 30-ին՝ Հայաստանի Հանրապետությունում անժամկետ, որպես բաց ներդրումային ֆոնդ՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության, ՀՀ կենտրոնական բանկի թիվ 123-Ա որոշմամբ: Ֆոնդի ներդրումային գործունեությունը կառավարվում է «Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ (այսուհետև՝ Կառավարիչ) կողմից, գրանցման համար՝ 1:

Կառավարչի գտնվելու վայրն է. ՀՀ, ք. Երևան, Արգիշտի փողոց, 7 շենք, 1-ին հարկ, գրասենյակ 101: Կառավարչի միակ բաժնետերն է Տիգրան Կարապետյանը:

Ֆոնդի պահառուն է հանդիսանում «ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ:

Ֆոնդի ներդրումային նպատակն է հասնել կայուն միջնաժամկետ եկամտաբերության՝ միևնույն ժամանակ ապահովելով կապիտալի անվտանգությունը, այն ներդնելով դիվերսիֆիկացված կապիտալի արժեթղթերի, տոկոսակիր արժեթղթերի և այլ ածանցյալ գործիքների պորտֆելում՝ մի քանի արժույթներով: Ֆոնդի ակտիվները մեծամասամբ ներդրվում են ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսաներում ցուցակված արժեթղթերում, կարող են ներդրվել նաև մասնավոր արժեթղթերում:

Ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել կայուն եկամտաբեր արժեթղթերում, ներառյալ՝ պետական, կորպորատիվ և համայնքների կողմից թողարկված արժեթղթերում, ինչպես նաև բաժնային արժեթղթերում՝ ֆոնդի ակտիվների առավելագույնը 25%-ի չափով: Ֆոնդի ներդրումները կարող են կատարվել նաև բանկային ավանդներում՝ ֆոնդի ակտիվների մինչև 20%-ի չափով, ինչպես նաև ներդրումային ֆոնդերի փայերում ֆոնդի ակտիվների մինչև 25%-ի չափով: Բացի այդ, ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել ածանցյալ գործիքներում՝ միայն հեղջավորման նպատակով: Ֆոնդի ակտիվները կարող են ներառել նաև արտասահմանյան արժեթղթեր՝ ֆոնդի ակտիվների մինչև 50%-ի չափով, ինչպես նաև ներդրումներ արտարժույթով՝ ֆոնդի ակտիվների մինչև 50%-ի չափով:

Ֆոնդի փայերը ենթակա են մարման՝ դրանց տնօրինողի հայեցողությամբ, պայմանով որ, դրանք կպահվեն նվազագույնը երկու տարի ժամկետով: Փայերը չեն կարող գնվել/վաճառվել արժեթղթերի շուկայում:

Գործարար միջավայր

Ֆոնդն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Շեղանաբար, Ֆոնդի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ֆոնդի Կառավարչի գնահատականը Ֆոնդի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել դեկլարացիայի գնահատականից:

Նոր տիպի կորոնավիրուսի (COVID-19) լայն աշխարհագրական տարածումը զգալի ազդեցություն է ունեցել նաև Հայաստանի տնտեսության վրա: Համաճարակի հետագա տևողությունը և ազդեցությունը, ինչպես նաև հիմնախնդրի հաղթահարմանն ուղղված միջոցառումների արդյունավետությունը այս պահին շարունակում են մնալ անորոշ:

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքական դաշտը բնութագրվում է որպես անկայուն, մասնավորապես՝ 2020թ. սեպտեմբերի 27-ին Ադրբեջանի, ընդդեմ Արցախի հանրապետության, սանձազերծած պատերազմից հետո: Քաղաքական և տնտեսական ճգնաժամերի էական

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

նախադրյալները իրենց հերթին բերում են ներդրողների ընդհանուր տրամադրվածության նվազման և ֆինանսական շուկաներում անորոշությունների և տատանումների ավելացման:

Այսպիսի գործառնական միջավայրն էական ազդեցություն ունի Ֆոնդի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա: Ֆոնդի կառավարիչը ձեռնարկում է անհրաժեշտ միջոցառումներ Ֆոնդի գործունեության կայունությունն ապահովելու նպատակով, այդուհանդերձ ելնելով իրադարձությունների զարգացման անկանխատեսելիությունից՝ Ֆոնդի Կառավարիչը հնարավորություն չունի արժանահավատ գնահատական տալ, թե նման հանգամանքները ինչ ազդեցություն կունենան Ֆոնդի հետագա տարիների ֆինանսական վիճակի վրա:

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Ներդրումների ամփոփագիր

<u>Պարտատոմսի թողարկող</u>	<u>Արժույթը</u>	<u>Արժե- կտրոնի եկամտա- բերություն</u>	<u>Արժեկտրոնի վճարման պարբերա- կանություն</u>	<u>Մարման ժամկետ</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2021թ.</u>		<u>31 դեկտեմբերի 2020թ.</u>	
					<u>Անվան. արժեք Հազ. դրամ</u>	<u>Իրական արժեք Հազ. դրամ</u>	<u>Անվան. արժեք Հազ. դրամ</u>	<u>Իրական արժեք Հազ. դրամ</u>
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	11%	կիսամյակային	29-10-25	12,000	12,684	12,000	13,487
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	10%	Կիսամյակային	29-10-27	12,000	12,253	12,000	13,054
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	13%	Կիսամյակային	17-02-32	9,000	11,108	9,000	12,024
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	12%	Կիսամյակային	17-02-21	-	-	5,000	5,258
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	10%	Կիսամյակային	29-10-23	3,000	3,080	3,000	3,227
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	9%	կիսամյակային	29-10-29	15,000	14,450	15,000	15,546
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	ՀՀ դրամ	7%	կիսամյակային	29-04-25	14,000	13,110	14,000	13,666
Արմսվիսբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	6.75%	կիսամյակային	15-06-24	9,603	10,513	10,452	10,894
Այրի բանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.25%	եռամյակային	22-01-21	-	-	9,877	9,975
Կոնվերսբանկ ՓԲԸ	ՀՀ դրամ	9.50%	կիսամյակային	26-04-21	-	-	13,400	13,719
«ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.75%	եռամյակային	02-01-22	10,923	11,077	-	-
«ԱՅԴԻ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.00%	եռամյակային	07-02-22	13,204	13,357	-	-
Յունիբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.25%	եռամյակային	15-11-22	9,603	9,829	-	-
Յունիբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.75%	կիսամյակային	11-09-21	-	-	9,407	9,464
«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.50%	կիսամյակային	15-04-22	7,202	7,344	-	-
Ինեկոբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.25%	կիսամյակային	11-06-21	-	-	6,480	6,506
Արդշինբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.50%	եռամյակային	03-09-21	-	-	7,316	7,355
«ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ» ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.00%	եռամյակային	13-10-22	9,603	9,833	-	-
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ	ՀՀ դրամ	10.25%	եռամյակային	03-05-22	9,000	9,203	-	-
Ամերիաբանկ ՓԲԸ	ԱՄՆ դոլար	5.25%	եռամյակային	13-02-22	9,603	9,722	10,452	10,471
						147,563		144,646

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

2. Պատրաստման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ) և դրանց մեկնաբանությունների (հավաքականորեն՝ ՖՀՄՍ-ներ) պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար որդեգրված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են Ծանոթագրություն 10-ում: Դրանք հետևողականորեն կիրառվել են ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը հանդիսանում է նաև Ֆոնդի գործառնական արժույթը: Գումարային արժեքները կլորացվել են հազարներով, եթե այլ բան նշված չէ:

ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս անհրաժեշտ է կատարել հաշվապահական հաշվառման նշանակալի գնահատումներ և դատողություններ: Վերջիններիս կիրառման ոլորտները և ազդեցությունը բացահայտված են Ծանոթագրություն 3-ում:

Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի հիման վրա՝ բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների, որոնք վերաչափվում են իրական արժեքով:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

ա. 2021թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ

Առկա չեն նոր ստանդարտները, մեկնաբանությունները և փոփոխությունները, որոնք ուժի մեջ են մտել 01.01.2021թ.-ից հետո և որոնք ունեն նշանակալի ազդեցություն Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

բ. Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ՖՀՄՍ-ների նոր ստանդարտներ և փոփոխություններ

Առկա չեն հրապարակված նոր ստանդարտները, մեկնաբանությունները և փոփոխությունները, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել, որոնք կունենան կամ հնարավոր է ունենան ազդեցություն Ֆոնդի հետագա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ֆոնդը կատարում է որոշ գնահատումներ և ենթադրություններ ապագա ժամանակաշրջանների վերաբերյալ: Գնահատումներն ու դատողությունները մշտապես վերանայվում են՝ հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպես նաև ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ ողջամիտ ակնկալիքների վրա: Այդուհանդերձ, փաստացի փորձը կարող է տարբերվել կատարված գնահատումներից և ենթադրություններից: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումները և ենթադրությունները, որոնք պարունակում են զգալի ռիսկ, քանի որ հաջորդ ֆինանսական տարում կարող են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումներ

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

պատճառ հանդիսանալ:

Իրական արժեք

Ֆոնդը ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական դիտելի ելակետային տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտելի («իրական արժեքի հիերարխիա»):

- *Մակարդակ 1. Նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճգրտված)*
- *Մակարդակ 2. Ուղղակի կամ անուղղակիորեն դիտելի ելակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից*
- *Մակարդակ 3. Ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ (այսինքն՝ հիմնված չեն շուկայական տվյալների վրա)*

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը վերոնշյալ մակարդակներում հիմնվում է ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման վրա: Տեղափոխությունը մի մակարդակից մյուսը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն տեղի է ունենում:

Ֆոնդը մի շարք ակտիվներ չափում է իրական արժեքով (Ծան.7)

4. Ֆինանսական գործիքներ - ռիսկերի կառավարում

Իր գործունեության արդյունքում Ֆոնդը կարող է ենթարկվել ֆինանսական գործիքներին վերաբերող հետևյալ ռիսկերին՝

- Պարտքային ռիսկ,
- Իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ,
- Իրացվելիության ռիսկ,
- Արտարժույթային ռիսկ

Ֆոնդը կարող է ենթարկվել իր կողմից ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող ռիսկերի: Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված են Ֆոնդի նպատակները, քաղաքականությունը, ռիսկերի կառավարման գործընթացները և դրանց չափման մեթոդները: Սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված է քանակական տեղեկատվություն վերոնշյալ ռիսկերի վերաբերյալ:

Ֆոնդը պահպանում է ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տարբեր դիրքեր համաձայն իր ներդրումային կառավարման ռազմավարության: Ֆոնդի ներդրումային պորտֆելն ամբողջությամբ բաղկացած է պարտքային պետական և մասնավոր արժեթղթերից: Ֆոնդի ներդրումային պորտֆելի սահմանափակումները կարգավորված են նաև ՀՀ ԿԲ խորհրդի 06 դեկտեմբեր 2011թ. թիվ 337-Ն որոշմամբ:

Ֆինանսական գործիքներից առաջացող ռիսկերի, Ֆոնդի նպատակների, քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման գործընթացների և դրանց չափման մեթոդների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջանների համեմատ էական փոփոխություններ չեն գրանցվել:

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)**

(ա) Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Ֆոնդի հիմնական ֆինանսական գործիքները, որոնցից առաջանում են ֆինանսական գործիքների ռիսկեր, ներկայացված են ստորև.

- Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ
- Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր:

(բ) Ֆինանսական գործիքներ ըստ կատեգորիաների

Ֆինանսական ակտիվներ	Իրական արժեքով չափվող		Ամորտիզացված արժեքով չափվող	
	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	4,318	3,001
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	147,563	144,646	-	-
Ընդամենը	147,563	144,646	4,318	3,001
Ֆինանսական պարտավորություններ				
	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Կրեդիտորական պարտքեր	-	-	305	240
Ընդամենը	-	-	305	240

(գ) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և կրեդիտորական պարտքերը:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների և կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը հավասարվում է իրական արժեքին դրանց կարճաժամկետ բնույթի հետևանքով:

(դ) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի հիերարխիան ներկայացված է ստորև.

Դեկտեմբերի 31	Մակարդակ 2	
	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	147,563	144,646

Հավելված Ա-ում ներկայացված են իրական արժեքի հիերարխիայի, գնահատման մեթոդները

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)**

ինչպես նաև ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների մանրամասներ, որոնք ընդգրկված են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնասների ռիսկ է՝ պայմանավորված հաճախորդի կամ ֆինանսական գործիքի կողմերի պայմանագրային պարտականությունների չկատարմամբ: Ֆոնդը կրում է պարտքային ռիսկ առաջին հերթին ներդրումային գործունեության և բանկերում մնացորդների գծով: Ֆոնդը փորձում է կառավարել իր պարտքային ռիսկը՝ կիրառելով վերահսկվող ներդրումային ռազմավարություն, ինչպես նաև կիրառելով ողջամիտ դատողություն բանկային գործընկերներ ընտրելիս: Ֆոնդը կնքում է վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր: Ապահով գործարքների գծով, որոնք ներառում են հետգնման և վերավաճառքի պայմանագրեր, Ֆոնդին թույլ է տրվում վաճառել կամ վերագրավադրել որպես գրավ պահվող արժեթղթերը և օգտագործել այս արժեթղթերը դրանց փոխառության գործարքներում, կամ փոխանցել պայմանագրային կողմերին՝ կարճ դիրքերի փակման նպատակով:

Ֆոնդը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր պարտքային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար:

Ֆոնդի պարտքային ռիսկի առավելագույն մակարդակը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ պարտքային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է պարտքային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,318	3,001
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	147,563	144,646
Ընդամենը	151,881	147,647

Դրամական միջոցներ բանկում

Ֆոնդը գտնում է, որ դրամական միջոցների կորստի ռիսկը կարելի է համարել աննշան՝ քանի որ Ֆոնդի կողմից միջոցների տեղաբաշխման համար ընտրված ֆինանսական հաստատությունները վստահելի են և հեղինակավոր:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Ֆոնդի ֆինանսական ծախսերից և պարտքային գործիքների հիմնական գումարների մարումներից: Իրացվելիության ռիսկը կապված է Ֆոնդի՝ ֆինանսական պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու հետ կապված դժվարությունների հետ:

Կանխիկի դիրքի և դրամական հոսքերի վրա ազդող գործոնները ներառում են արժեթղթերով

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)**

ներդրումային գործունեությունը, փայերի բաժանորդագրման և մարման տեմպերը: Այս գործոնների համակցությունը կարող է առաջացնել էական տատանումներ որոշակի ժամկետներում կանխիկի դիրքի գծով:

Համաձայն Ֆոնդի քաղաքականության՝ Ֆոնդը պետք է ունենա պարտավորությունների մարման համար բավարար դրամական միջոցներ, որպեսզի սահմանված ժամկետում կարողանա մարել սահմանված պարտավորությունները:

Ստորև ներկայացված են Ֆոնդի ֆինանսական պարտավորությունների (չգեղչված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր) մարման պայմանագրային ժամկետները:

Մինչև 3 ամիս	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հազ. դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հազ. դրամ
Կրեդիտորական պարտքեր	305	240

Իրական արժեքի և դրամական միջոցների հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ

Ֆոնդին բնորոշ է ֆինանսական գործիքների պորտֆելի իրական արժեքի կամ եկամտի/ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների տատանման արդյունքում: Ֆոնդի տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների գծով Ֆոնդի քաղաքականությունն է՝ գործարքներ կատարել այնպիսի մարման ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքներով, որոնք լավագույնս համապատասխանում են ֆինանսական պարտավորությունների մարման ժամկետներին: Այնուամենայնիվ, տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցությունը կարող է բարձր լինել՝ շուկայում գերիշխող տոկոսադրույքների տատանումների արդյունքում:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է այն ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով, որոնք Ֆոնդի գործառնական արժույթով չեն պահվում: Կառավարիչն ունի սահմանված քաղաքականություն՝ Ֆոնդի վրա արտարժույթի ռիսկի ազդեցությունը կառավարելու համար՝ Ֆոնդի կանոններում սահմանված արտարժույթի դիվերսիֆիկացման պայմանների համաձայն: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ֆոնդի վրա արտարժույթի ռիսկի ազդեցությունը պայմանավորված է ԱՄՆ դոլարով գնանշված կորպորատիվ արժեթղթերով, որոնք առկա են ներդրումային պորտֆելում:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	31.12.2021թ.	31.12.2020թ.
	հազար դրամ	հազար դրամ
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
ԱՄՆ դոլար	71,675	54,665
Զուտ ակտիվային դիրք	71,675	54,665

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի 10% արժևորման ազդեցությունը

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)**

ԱՄՆ դոլարով արտահայտված ֆինանսական գործիքների վրա (այլ տվյալների անփոփոխ մնալու դեպքում) կհանգեցնեն տարվա շահույթի (հարկումից հետո) և զուտ ակտիվների 5,877 հազար դրամով (2020թ.՝ 4,483 հազար դրամով) աճի, իսկ 10% արժեզրկման ազդեցությունը՝ տարվա շահույթի (հարկումից հետո) և զուտ ակտիվների աճին՝ նույն գումարների չափով:

5. Տոկոսային եկամուտ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	6,570	6,594
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	4,606	3,747
	<u>11,176</u>	<u>10,341</u>

6. Ներդրումային կառավարման վճարներ

Կառավարիչն իրավունք ունի ստանալ կառավարման վճար տարեկան Ֆոնդի ակտիվների զուտ արժեքի 2.0%-ի չափով՝ հաշվարկված և հաշվեգրված յուրաքանչյուր գործառնական օրվա համար, որը ենթակա է վճարման ամսական մասնակի մարումների տեսքով: Հաշվետու ժամանակահատվածի համար հաշվարկված կառավարչի պարգևավճարը կազմում էր 3,034 հազար դրամ (2020թ.՝ 2,828 հազար դրամ), որից 249 հազար դրամը ենթակա էր վճարման 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 185 հազար դրամ):

7. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Պետական արժեթղթեր	66,685	76,262
Ոչ պետական արժեթղթեր	80,878	68,384
	<u>147,563</u>	<u>144,646</u>

8. Փայտերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ

Փայերի քանակների ունեցող շարժը և փայտերերին վերագրելի զուտ ակտիվների շարժը ներկայացված է ստորև.

	2021թ.		2020թ.	
	Փայերի քանակ	Փայերի գումար հազ. դրամ	Փայերի քանակ	Փայերի գումար հազ. դրամ
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	73,868	147,244	69,178	130,406
Փայերի թողարկում	11,653	23,602	12,204	23,826
Փայերի մարում	(8,800)	(17,860)	(7,514)	(14,752)
Փայտերերին վերագրելի զուտ ակտիվների աճ տարվա ընթացքում	-	(2,117)	-	7,764
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>76,721</u>	<u>150,869</u>	<u>73,868</u>	<u>147,244</u>
Ակտիվների զուտ արժեքն ըստ փայերի		<u>1,965.71</u>		<u>1,993.34</u>

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Ֆոնդի փայերն առաջարկվում են մեկ փայի դիմաց դրա զուտ ակտիվների արժեքով յուրաքանչյուր գործառնական օր՝ համաձայն հաջորդ օրվա 15:00 դրությամբ հասանելի տեղեկատվության («զուտ ակտիվների արժեքի որոշման ժամ»): Աշխատանքային օրն այն օրն է, երբ ՀՀ կարգավորող շուկան բաց է: Փայերը կմարվեն զուտ ակտիվների այն արժեքով, որը կգործի զուտ ակտիվների արժեքի որոշման ժամի դրությամբ: Ֆոնդի կողմից ստացված ներդրումային եկամուտը կուտակվում և վերստին ներդրվում է Ֆոնդում և հաշվի է առնվում փայի արժեքը որոշելիս:

9. Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

2022թ. փետրվարի 24-ին Ռուսաստանը լայնածավալ ռազմական գործողություններ է սկսել Ուկրաինայի դեմ: Ռուսաստանին դիմագրավելու նպատակով, ԵՄ-ն, ԱՄՆ-ն և աշխարհի շատ երկրներ տնտեսական և քաղաքական պատժամիջոցներ են հայտարարել և կիրառում, որի արդյունքում Ռուսաստանի տնտեսությունը նշանակալի խնդիրների առաջ է հայտնվել: Ներկայումս ռազմական գործողությունների ընթացքը և պատժամիջոցների ազդեցության հետևանքների ծավալը անկանխատեսելի է:

Հաշվի առնելով ՀՀ տնտեսության ու ներդրումային դաշտի համար Ռուսաստանի քաղաքական և տնտեսական ազդեցությունը, ինչպես նաև այն որ ՀՀ-ն ԵԱՏՄ կառույցի անդամ է, ստեղծված իրավիճակը անուղղակիորեն կարող է ազդել Հայաստանի ֆինանսական և տնտեսական համակարգերի կայունության վրա:

Հաշվի առնելով նշված հանգամանքների և նրանց ազդեցության անկանխատեսելիությունը, Ֆոնդի կառավարիչը այս պահին դժվարանում է գնահատել, վերջինիս ազդեցությունը Ֆոնդի հետագա ֆինանսական վիճակի և իրացվելիության վրա:

10. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Արտարժույթային գործարքներ

Արտարժույթով իրականացվող գործարքները փոխարկվում են գործառնական արժույթի՝ համապատասխան արտարժույթի համար գործարքի օրվա դրությամբ բորսայի փակման փոխարժեքով, դրա բացակայության դեպքում՝ ՀՀ ԿԲ հայտարարած միջին փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ առկա փոխարժեքով:

Արտարժույթային հոդվածների վերահաշվարկումից (վերագնահատումից) առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես զուտ օգուտ (կորուստ) արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների, որոնք ճանաչվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերաչափումից առաջացող զուտ օգուտի կամ վնասի տարր:

Տոկոսային եկամուտ և ծախս

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը՝ ներառյալ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում համապատասխանաբար որպես տոկոսային եկամուտ կամ տոկոսային ծախս:

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Ֆոնդն արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկման ժամանակ գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքների բոլոր պայմանագրային պայմանները, բայց ոչ ապագա պարտքային կորուստները: Ստացված կամ ստացվելիք տոկոսները, վճարված կամ վճարվելիք տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, համապատասխանաբար որպես տոկոսային եկամուտ կամ տոկոսային ծախս:

Արժեթղթերով գործարքներ և ներդրումային եկամուտ

Արժեթղթերով գործարքները հաշվառվում են գործարքի (արժեթղթերի վաճառքի կամ գնման) ամսաթվին: Տոկոսային եկամուտը հաշվառվում է հաշվեգրման սկզբունքով: Շահաբաժինների տեսքով եկամուտը հաշվառվում է նախորդ շահաբաժնի ամսաթվին: Արժեթղթերի արժեքը հաշվարկվում է՝ միջին կշռված ինքնարժեքի հիմունքով: Ինչ վերաբերում է կարճաժամկետ և ֆիքսված եկամտաբերությամբ ներդրումներին, զեղչերը և էմիսիոն եկամուտները ամորտիզացվում են և հաշվառվում են ներդրումային եկամուտում: Վաճառված արժեթղթերի արժեքը հաշվարկվում է ամորտիզացված արժեքի հիմքով:

Ծախսեր

Բոլոր ծախսերը, ինչպես նաև կառավարման ծախսերը և վճարները կապված ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդի գծով պարտականությունների իրականացման հետ կարող են ծախսագրվել Ֆոնդին: Ֆոնդից գանձվող կառավարման վճարը կազմում է զուտ ակտիվների տարեկան 2%-ը:

Ֆոնդից գանձվող կառավարման վճարը ներկայացված է ծանոթագրություն 7-ում:

Ֆինանսական գործիքներ

Ֆոնդը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կանոնավոր գնումները և վաճառքը հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական գործիքների կանոնավոր գնումները կամ վաճառքն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվների այն գնումները կամ վաճառքը, որոնք պահանջում են ակտիվների մատակարարում շուկայում ընդունված պայմաններով սահմանված կարգով:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում (կամ հանվում) են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Գործարքի գծով ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը, անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների՝ ա) «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ (ԻԱՇԿԿ), բ) «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)**

(ԻԱԱՀՖԱ), գ) ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ: Դասակարգումը կախված է ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերի բնույթից և այն բիզնես մոդելից, որի ներքո պահվում և կառավարվում է այդ ակտիվը և որոշվում է սկզբնական ճանաչման պահին:

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» այն դեպքում, երբ այն չի դասակարգվում որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև) և ոչ էլ որպես ԻԱԱՀՖԱ չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև): Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ֆոնդը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել որպես ԻԱՇԿԿ չափվող ցանկացած ֆինանսական ակտիվ, որը բավարարում է ամորտիզացված արժեքով չափվելու կամ ԻԱԱՀՖԱ չափվելու համար ներկայացվող պահանջները, եթե այդպես անելը վերացնում կամ նշանակալիորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունը, որն այլապես կարող էր առաջանալ:

«Ամորտիզացված արժեքով՝ չափվող» ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես «ամորտիզացված արժեքով չափվող», եթե այն բավարարում է հետևյալ երկու պայմաններին և նախորոշված չէ որպես ԻԱՇԿԿ չափվող՝

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար, և
- դրա պայմանագրային պայմանները սահմանված ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիք հանդիսացող և որպես ԻԱՇԿԿ չափվող չդասակարգված ֆինանսական ակտիվները ենթակա են արժեզրկվածության ստուգման՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելով: Ակնկալվող պարտքային կորստի մոդելի համաձայն՝ պետք է ճանաչվի պարտքային կորստի գծով պահուստ՝ հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափով: Սակայն, եթե գործիքի պարտքային ռիսկը դրա սկզբնական ճանաչումից ի վեր նշանակալիորեն աճել է, ապա պահուստը պետք է ճանաչվի գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում ԱՊԿ չափով:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը.

Ֆոնդն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվները, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքը: Եթե Ֆոնդը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Ֆոնդը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Ֆոնդը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, ապա Ֆոնդը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը ինչպես նաև ստացված հատույցի դիմած գրավադրված փոխառությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով» (ԻԱՇԿՎ) չափվող կամ «ամորտիզացված արժեքով չափվող» ֆինանսական պարտավորություններ:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող Ֆինանսական պարտավորություններ.

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական պարտավորությունը պահվում է վաճառքի համար կամ դասակարգվում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե՝

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում կարճաժամկետ կտրվածքով հետզման նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Ֆոնդի կողմից համատեղ ղեկավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը չի նախատեսված կամ օգտագործվում որպես հեղջավորման գործիք:

Առևտրական նպատակներով չպահվող ֆինանսական պարտավորությունը կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես ԻԱՇԿՎ չափվող, եթե՝

- նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ՝
- ֆինանսական պարտավորությունը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, Ֆոնդի փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ
- Այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսը և ողջ պայմանագիրը (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգվում է որպես ԻԱՇԿՎ չափվող:

ԻԱՇԿՎ չափվող ֆինանսական պարտավորությունները ներկայացվում են իրական արժեքով, իսկ դրանց վերաչափումից առաջացող օգուտները կամ կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ իրական արժեքի փոփոխության՝ պարտավորության պարտքային ռիսկին վերագրելի մասից, որը ներկայացվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ տոկոսային ծախսը ճանաչելով արդյունավետության հիմունքով:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչում.

Ֆոնդն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները միայն այն ժամանակ, երբ Ֆոնդի պարտականությունները մարվում են, չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Երբ միևնույն փոխատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)

Եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն, ապա նմանատիպ փոխանակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված և վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Արժեթղթերի հետզնման և հակադարձ հետզնման գործարքներ

Ֆոնդն ունենում է ֆինանսական ակտիվների վաճառքի և հետզնման պայմանագրեր, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվների գնման և հետվաճառքի պայմանագրեր: Ֆոնդն օգտագործում է հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրերը որպես իր գանձապետական կառավարման տարր: Ռեպո համաձայնագիրը իրենից ներկայացնում է վճարի կամ այլ հատուցման դիմաց ֆինանսական ակտիվի փոխանցում մեկ այլ կողմի և համապատասխան պարտավորություն հետ գնելու այդ ֆինանսական ակտիվն ապագայում փոխանակման համար օգտագործված կանխիկ կամ այլ հատուցման գումարը՝ գումարած տոկոսը: Այս պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործարքներ: Ֆինանսական ակտիվները, որոնք վաճառվում են հետզնման պայմանագրերով, շարունակում են ներկայացվել ֆինանսական հաշվետվություններում, իսկ այս պայմանագրերի դիմաց ստացված հատուցումը հաշվառվում է որպես ապահովության միջոց հանդիսացող ավանդ՝ բանկերի հետ ավանդային գործիքներում:

Ֆոնդը կնքում է արժեթղթերի հետզնման պայմանագրեր, ըստ որոնց այն ստանում կամ փոխանցում է գրավի առարկան՝ շուկայում ընդունված պրակտիկայի համաձայն: Արժեթղթերի փոխանցումը պայմանագրային կողմերին միայն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, եթե դրա հետ միասին փոխացվում են նաև սեփականության հետ կապված ռիսկերը և օգուտները:

Հարկում

Ֆոնդին վերաբերող ՀՀ գործող օրենքի համաձայն Ֆոնդն ազատված է շահութահարկից, եկամտային հարկից կամ կապիտալի հավելվածի և այլ տեսակի հարկատեսակներից: Ֆոնդի փայտերերից յուրաքանչյուրն առանձին պատասխանատվություն է կրում ֆոնդից ստացված իր եկամուտների մասով:

ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ (շարունակություն)**

Հավելված Ա. Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ

Ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացված է դասակարգվող իրական արժեքի չափման համար օգտագործված գնահատման մեթոդը, այդ թվում՝ հիմնական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները, ինչպես նաև ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների և իրական արժեքի միջև փոխհարաբերությունը:

<u>Հոդված</u>	<u>Իրական արժեք, հազար դրամ</u>	<u>Գնահատման մեթոդ</u>	<u>Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ</u>	<u>Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ</u>
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	147,563	Գնանշված արժեք կամ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի շուկայական տոկոսադրույքներով գեղչված արժեք	Մակարդակ 2	Ոչ կիրառելի
Կրեդիտորական պարտքեր	305	Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:	Մակարդակ 3	Չկան այդպիսիք